

Pasak ministrės, per pastaruosius 10 metų situacija pasaulyje gerokai pasikeitė. Šiaurės Amerikoje, Kanadoje, Australijoje, Vakarų Europos ir Skandinavijos šalyse, pirmiausia Suomijoje, edukologai, psichologai, remdamiesi tyrimais, kelia abejones dėl teigiamos namų darbų įtakos mokymuisi ir rezultatams. Ugdymo turinio kaita, kaip ir ko mokome vaikus mokykloje, yra vienas svarbiausių dalykų.

„Kalbant apie stiprų, laisvą mokytoją, profesionalą, turime tobulinti ir ugdymo programas ir turinį. Todėl garsiai skelbiu idėją – mokykla be namų darbų. Mokslinėje literatūroje yra daugybė įrodymų, kad namų darbai daro mažą įtaką akademiniam pasiekimams ir ugdymo kokybei. Mūsų vaikai sugaišta nuo pusės iki kelių valandų darydami namų darbus. Kaip sakė A. Einšteinas: nėra labai išmintinga nuolat kartoti to, kas nekuria sėkmės, ir tikėtis pagerėjimo“, – konferencijoje kalbėjo ministrė.

Suomijai jau pavyko sukurti sistemą, kuri užtikrina puikius moksleivių rezultatus vien per koncentruotą ugdymą mokykloje. Kanada ir Australija kai kuriose mokyklose jau taip pat atsisakė namų darbų. Tuo pačiu keliu eina Vokietija, Prancūzija. Moksleiviai visas reikiamas užduotis atlieka mokykloje, gaudami reikalingą pagalbą iš mokytojų.

Švietimo ir mokslo ministerija jau įvertino šalies mokytojų taikomus pažangius metodus ir atrado, kad Lietuvoje yra pavienių mokytojų – entuziastų, kurie taiko mokymosi be namų darbų metodiką.

„Lietuvoje taip pat bendravau su ne viena mokytoja, kurios geba dirbti be namų darbų, sėkmingai taiko pačių sugalvotas metodikas. Ar tai lengva padaryti? Tikrai ne. Mokykloje ir taip daug emocinės įtampos, streso, patyčių, blogo klimato. Amerikiečių tyrimai rodo, kad vaikų, kurie neturi laiko po mokyklos pailsėti, pažaisti, būti su šeima, bendrauti, mokymosi rezultatai prastesni. Vyresnių klasių mokiniai ir mamos rašo laiškus, kad vaikai neišsimiega, neturi laiko ugdyti savo kitų veiklų“, – kalbėjo ministrė.

Pavyzdžiai: Haris M. Cooper (Hugo L. Blomquist Professor of Psychology and Neuroscience in Trinity College of Arts and Sciences) 25 metus tyrinėjo namų darbus. Jo išvada kategoriška: „Namų darbai sunaikina pradinių mokyklų mokinius“.

PISA (The Programme for International Student Assessment) 2015 Results Students' Well Being: PISA 2015 rodo, kad nerimas dėl mokyklinio darbo, namų darbų ir testų yra neigiamai susijęs su gamtos mokslų, matematikos ir skaitymo rezultatais.

Pasak ministrės, mokykla be namų darbų, taikant pažangias metodikas, pirmiausia bus naudinga patiems mokytojams, kuriems tenka daug laiko praleisti prie sąsiuvinų, tikrinant namų darbus. Moksleiviai, kurie mokymuisi namie gali skirti nevienodai laiko ir dėmesio, turės galimybę mokytis tolygiau ir išvengti didelių rezultatų skirtumų.

Naujausios Vakarų šalių bendrojo ugdymo metodikos yra orientuotos į tai, kad mokiniai per pamokas atlieka visas reikalingas veiklas, o namuose vietoj namų darbų skaito knygas, rengia pasakojimą tam tikra tema, atlieka įvairias kūrybines užduotis. Mokslininkai, kurdami ateities mokyklą, siūlo atsisakyti „tiesioginio sėdėjimo“ prie užduočių lapo vakare.

„Toku būdu mes žengsime platų žingsnį link ateities mokyklos, padedančios atrasti kiekvieno žmogaus talentus, sukūrimo. Tai mintis, kaip kurti naujesnę, geresnę mokyklą, kurioje gera visiems“, – pristatymą baigė ministrė.

nuotraukos autor. Renata Česnavičienė
Švietimo ir mokslo ministerijos
Komunikacijos skyrius